

महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड (नागपूर मेट्रो रेल प्रकल्प)

एल्युमिनियम निर्मित देशातील पहिली ट्रेन पुणे मेट्रो रेल प्रकल्प करता रवाना

टिटागड वॅगन्स येथील कार्यक्रमात केंद्रीय शहरी आवास एवं गृहनिर्माण सचिव श्री. जोशी यांनी
दाखवला हिरवा झंडा

नागपूर, २६ मार्च: देशातील एल्युमिनियम धातूपासून निर्मित पहिल्या मेट्रो ट्रेनचे महा मेट्रोच्या पुणे प्रकल्पाकरिता आज उदघाटन करण्यात आले. कोलकाता मधील उत्तरपरा येथे टिटागड वॅगन्स – या कंपनी तर्फे आयोजित झालेल्या या सोहळ्यात, केंद्रीय गृहनिर्माण व नगर विकास मंत्रालयाचे (महुआ) सचिव आणि अध्यक्ष महा मेट्रो श्री मनोज जोशी यांनी हिरवा झेंडा दाखवत ट्रेन पुणे मेट्रो प्रकल्पाकरिता रवानगी केली. महा मेट्रोचे व्यवस्थापकीय संचालक डॉ ब्रिजेश दीक्षित, मंत्रालयाचे विशेष कार्य अधिकारी श्री जयदीप, महा मेट्रो संचालक (रोलिंग स्टॉक) श्री. सुनील माथूर यांच्या प्रमुख उपस्थिती करण्यात आले. देशाच्या इतिहासात पहिल्यांदाच अश्या प्रकारच्या एल्युमिनियम कोचचे निर्माण होत असून याचा उपयोग महा मेट्रोच्या पुणे प्रकल्पात होणार आहे.

गृह निर्माण व नगर विकास सचिव, आणि अध्यक्ष महा मेट्रो श्री. मनोज जोशी: सचिव कार्यक्रमात बोलताना, महुआ सचिव श्री मनोज जोशी यांनी देशातील पहिल्या एल्युमिनियम ट्रेनच्या निर्मितीकरता टिटागड वॅगन्सचे अभिनंदन केले. देशातील मेट्रो प्रकल्पांमुळे एक नवीन इको-सिस्टीम निर्मित होत असून या आधी १० वर्षांपूर्वी याचा साधा विचार करणे देखील शक्य नसल्याचे ते म्हणाले. या क्षेत्रात गुंतवणूक करणे हि देखील एक मोठी रिक होती आणि ती टिटागड वॅगन्स घेतल्या बद्दल त्यांनी त्यांचे कौतुक केले. अश्या प्रकारच्या एल्युमिनियम कोचच्या निर्मितीमुळे यापुढे 'मेक इन इंडिया' चे स्वप्न साकार होत असल्याचे देखील श्री जोशी म्हणाले. एकीकडे हि एक अभिमानाची बाब असताना, दुसरीकडे याची गुणवत्ता आणि रख-रखाव एक मोठे आव्हान असल्याचे देखील श्री मनोज जोशी म्हणाले. महा मेट्रोने एल्युमिनियम कोच ला प्राधान्य दिल्याबद्दल त्यांनी महा मेट्रोचे व्यवस्थापकीय संचालक डॉ दीक्षित यांचे अभिनंदन केले.

महा मेट्रोचे व्यवस्थापकीय संचालक डॉ ब्रिजेश दीक्षित: अश्या प्रकारे वजनाने कमी असलेला मेट्रोच्या कोच चे निर्माण होणे आणि त्याचा मेट्रो प्रकल्प करता वापर होणे हि संपूर्ण देशाकरता अतिशय अभिमानाची बाब असल्याचे महा मेट्रोचे व्यवस्थापकीय संचालक डॉ ब्रिजेश दीक्षित आपल्या भाषणात म्हणाले. या संपूर्ण कोचचे डिजाईन देशात झाले आहे. २०१५ मध्ये नागपूर मेट्रो प्रकल्प सुरु झाला तेव्हा देशात मेट्रो कोच निर्माण करणारी एकही कंपनी नव्हती याकडे लक्ष वेधत आज देशात अश्या प्रकारे कोच निर्माण होणारी कंपनी असून आता कोचचे निर्माण देशात होत आहे हि एक अभिमानाची बाब असल्याचे ते म्हणाले. एल्युमिनियम कोचचे निर्माण हे पुणे प्रकल्पाकरिता अतिशय महत्वाचे ठरणार असल्याचे ते म्हणाले. पुणे मेट्रो प्रकल्पाच्या दोन मार्गिकांवर प्रवासी सेवा सुरु झाली असून उर्वरित प्रकल्प येल्या एका वर्षात सुरु करण्याचा महा मेट्रोचा मानस असल्याचे ते म्हणाले. एल्युमिनियम कोच ची निर्माण प्रक्रिया हि अतिशय आव्हानात्मक असल्याचे सांगत या सर्व प्रश्नांवर मात करत आणि सोबतच किंमत कमी करत आज

पहिले ऍल्युमिनियम कोचचे मेट्रो प्रकल्पाकरिता उपयोग होणे हा एक महत्वाचा टप्पा महा मेट्रोने गाठल्याचे ते म्हणाले. या नवनिर्मित ऍल्युमिनियम कोचचे आणखी एक वैशिष्ट्य म्हणजे यात वापरलेले अनेक सुटे भाग देशात निर्माण झाले आहेत. महा मेट्रोने आजवर या सारखे अनेक अनोखे आणि महत्वाचे विषय हाताळले आहेत. यात 5D BIM, सौर ऊर्जेचा मोठ्या प्रमाणात होत असलेला वापर सारख्या बाबींचा समावेश आहे. महा मेट्रोच्या एकूणच प्रकल्प उभारणीत राज्य सरकारचे मोठे सहकार्य लाभल्याचे ते म्हणाले.

• विशेष कार्य अधिकारी, केंद्रीय गृह निर्माण आणि नगर विकास मंत्रालय श्री जयदीप: आत्मनिर्भर भारताची संकल्पना साकार कारताना आजचा दिवस एक महत्वाचे पाउल असल्याचे आपल्या भाषणात श्री जयदीप म्हणाले. मास रॅपिड ट्रान्सीट सिस्टीम करता अश्या प्रकारचे कोच चा वापर होणे ही एक महत्वाची बाब असून त्या करता महा मेट्रोचे अभिनंदन करतो असे ते म्हणाले. या सोहळ्यात टिटागड वॅगन्सचे चेयरमन श्री जे पी चौधरी आणि व्यवस्थापकीय संचालक श्री उमेश चौधरीयांनी देखील कंपनीच्या एकूण कामाचा आणि या प्रकल्पाचा उल्लेख आपल्या भाषणात केला.

देशातील पहिल्यांदा निर्मित ऍल्युमिनियम कोचचे वैशिष्ट्यः

- सर्व साधारण कोच पेक्षा याचे वजन ६.५ % कमी.
- पुणे मेट्रो करता ३४ मेट्रो ट्रेन चा ऑर्डर टिटागड वॅगन्सला यादीला आहे.
- प्रत्येक ट्रेन ला ३ कोच असतील.
- पुणे मेट्रो करता १०२ कोच ची पूर्ती टिटागड वॅगन्स करणार.
- एक कोच ची लांबी २९ मी. आणि उंची ११.३० मी. आहे.
- कोच कि रूंदी २.९ मी. आहे.
- प्रति कोच यात्री आसन क्षमता ३२० आहे और संपूर्ण ३ कोच ट्रेन ची यात्री क्षमता ९७० आहे. प्रत्येक कोच मध्ये ४४ व्यक्ती बसू शकतात.
- ट्रेन ची अधिकतम गती ९० किमी. प्रतिघंटा आहे.
- ३ कोच पैकी एक कोच महिलांकरिता आरक्षित आहे.

